

# **INFORMATOR**

## **PRAVNI OKVIR ZA UČEŠĆE LICA SA INVALIDITETOM U JAVNOM I POLITIČKOM ŽIVOTU U CRNOJ GORI**



**Avgust, 2022**



Informator je izrađen u okviru projekta „Zaokruži nediskriminaciju“ koji je financiran od strane Ministarstva ljudskih i manjinskih prava, sredstvima za 2021. godinu. Mišljenja, nalazi, zaključci i preporuke u ovom Informatoru predstavljaju stavove autora i ne odražavaju neophodno i zvanične stavove donatora.



**Ministarstvo ljudskih  
i manjinskih prava**

## Izdavači

### *NVO „Sjeverna Zemlja“*

Tel/fax: +382 (0)68 339 822  
e-mail: sjeverna.zemlja@gmail.com  
veb-sajt: www.sjevernazemlja.me

### *NVO „Udruženje lica sa tjelesnim invaliditetom Crne Gore“*

Tel/fax: +382 67 31 77 36  
e-mail: util@t-com.me

### *NVO „Preventivno-edukativni centar“*

tel/faks: 020 226 101; Mob/tel: 069  
245 771  
e-mail: nvopec@gmail.com

### **Za izdavača:**

Ksenija Barjaktarović

### **Autor:**

Luka Stijepović

# **SADRŽAJ**

## **I PREDGOVOR**

1.1 O PROJEKTU

1.2 CILJ INFORMATORA

## **II UVOD**

## **III ZAKONODAVNI OKVIR**

# **I PREDGOVOR**

## **1.1 O PROJEKTU**

Projekat „Zaokruži nediskriminaciju!“ realizuju NVO „Sjeverna zemlja“ iz Berana, NVO „Udruženje lica sa tjelesnim invaliditetom Crne Gore“ sa Cetinja i NVO „Preventivno-edukativni centar“ iz Podgorice, sredstvima Ministarstva ljudskih i manjinskih prava za 2021. godinu.

Opšti cilj projekta je doprinijeti ravnopravnijem pristupu političkom i javnom životu lica sa invaliditetom, bez diskriminacije, a specifični ciljevi projekta su unaprijediti nivo znanja relevantnih državnih i lokalnih organa, političkih partija, NVO za zaštitu ljudskih prava OSI i opšte javnosti o potrebi uvažavanja prava lica sa invaliditetom u oblasti političkog i javnog života i osnažiti lica sa invaliditetom da se aktivno uključe u politički i javni život, radi unapređenja kvaliteta života, njihovog i života njihovih porodica.

## **1.2 CILJ INFORMATORA**

Cilj ovog Informatora je da javnosti predstavi propise koji regulišu učešće lica sa invaliditetom u političkom i javnom životu Crne Gore, i to prevashodno kroz ostvarivanje biračkog prava, i to kako aktivnog (pravo da bira), tako i pasivnog (pravo da bude biran). Odnosno, pravo lica sa invaliditetom da biraju svoje predstavnike koji će biti dio državnih i lokalnih organa, kao i da sami budu dio i učestvuju u radu i odlučivanju državnih i lokalnih organa, te na taj način neposredno utiču i na ostvarivanje svojih drugih prava.

Da bi ovaj dokument bio dostupan većem broju korisnika, elektronska verzija Informatora će biti distribuirana svim organizacijama koje se bave pravima osoba s invaliditetom, a biće dostupna i za besplatno preuzimanje sa sajta NVO Sjeverna zemlja.

## II UVOD

Ovaj Informator ima za temu propise koji regulišu učešće lica sa invaliditetom u političkom i javnom životu Crne Gore prevashodno kroz ostvarivanje biračkog prava, i to kako aktivnog (pravo da bira) tako i pasivnog (pravo da bude biran) odnosno pravo lica sa invaliditetom da biraju svoje predstavnike koji će biti dio državnih i lokalnih organa kao i da sami budu dio i učestvuju u radu i odlučivanju državnih i lokalnih organa te na taj način neposredno utiču i na ostvarivanje svojih drugih prava.

Učešće lica sa invaliditetom u javnom i političkom životu u Crnoj Gori je regulisano pravnim aktima različite pravne snage, od Ustava Crne Gore, zakona koji kroz generalne odredbe regulišu pravo biračko pravo svih građana Crne Gore, uključujući lica sa invaliditetom, izgled biračkog mjesta i postupak izbora koji omogućava puno učešće licima sa invaliditetom, zabranu diskriminacije lica sa invaliditetom u svim aspektima života uključujući učešće u javnom i političkom životu, do podzakonskih akata koji ovu oblast detaljno regulišu.

## III ZAKONODAVNI OKVIR

### 1. Ustav Crne Gore

Ustavom Crne Gore<sup>1</sup> je zagantovano biračko pravo, odnosno, pravo da bira i da bude biran ima državljanin Crne Gore koji je navršio 18 godina života i ima najmanje dvije godine prebivališta u Crnoj Gori. Biračko pravo se ostvaruje na izborima i biračko pravo je opšte i jednako. Izbori su slobodni i neposredni, a glasanje je tajno.

U skladu sa Ustavom Crne Gore, na osnovu opšteg i jednakog biračkog prava i tajnim glasanjem neposredno se biraju:

- a. Poslanici koji čine Skupštinu Crne Gore, na mandat od četiri godine.
- b. Predsjednik Crne Gore, na mandat od pet godina, najviše dva puta. Za predsjednika Crne Gore može biti biran crnogorski državljanin koji ima prebivalište u Crnoj Gori najmanje 10 godina u posljednjih 15 godina, odnosno postoje dodatni uslovi za izbor.

Ustav Crne Gore ne reguliše neposredno postupak izbora poslanika, već je to regulisano propisima manje pravne snage. Takođe, Ustav Crne Gore reguliše pravo da se u lokalnoj samoupravi odlučuje neposredno i preko slobodno

---

<sup>1</sup> ("Službeni list Crne Gore", br. 001/07 od 25.10.2007, 038/13 od 02.08.2013)

izabраниh predstavnika, te da je osnovni oblik lokalne samouprave opština, ali ne reguliše način izbora organa lokalne samouprave ili odlučivanja, već je to takođe uređeno propisima manje pravne snage.

Ustavom Crne Gore je zagantovana zabrana diskriminacije po bilo kom osnovu. Takođe, zagantovana je posebna zaštita lica sa invaliditetom. Pošto se radi o najvišem pravnom aktu u Crnoj Gori, Ustav samo garantuje, a ne reguliše detaljno prava lica sa invaliditetom već je to urađeno aktima niže pravne snage, zakonima i podzakonskim aktima, a u skladu sa smjericama Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima lica sa invaliditetom, s opcionim protokolom koji je Crna Gora ratifikovala 15. jula 2009. godine<sup>2</sup>, a koji, kao međunarodni ugovor, u skladu sa članom 9 Ustava Crne Gore predstavlja sastavni dio unutrašnjeg pravnog poretka Crne Gore i ima primat nad domaćim zakonodavstvom.

## **2. Konvencija Ujedinjenih nacija o pravima lica sa invaliditetom, s opcionim protokolom**

Konvencijom Ujedinjenih nacija o pravima lica sa invaliditetom, s opcionim protokolom koji je Crna Gora ratifikovala 15. jula 2009. godine ("**Konvencija**") su postavljeni opšti pravni okviri učešća lica sa invaliditetom u političkom i javnom životu koje se Crna Gora, kao država potpisnica Konvencije, obavezala da obezbijedi.

Prvo, Konvencijom su predviđena osnovna načela prava lica sa invaliditetom u koje, u vezi sa navedenim, spadaju i nediskriminacija lica sa invaliditetom<sup>3</sup>, puno i efektivno učešće i uključenost lica sa invaliditetom u sve sfere društvenog života, jednakost mogućnosti i pristupačnost.

Zatim, u skladu sa Konvencijom, države potpisnice će licima sa invaliditetom garantovati njihova politička prava i mogućnost da ta prava uživaju na osnovu jednakosti sa drugima i obavezuju se da:

a. Osiguraju da lica sa invaliditetom mogu da ostvare efektivno i puno učešće u političkom i javnom životu na osnovama jednakosti sa drugima, neposredno ili preko slobodno izabраниh predstavnika, uključujući pravo i mogućnost građana sa invaliditetom da biraju, budu birani, između ostalog kroz:

---

<sup>2</sup> Zakon o ratifikaciji Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima lica sa invaliditetom sa opcionim protokolom ("Službeni list Crne Gore - Međunarodni ugovori", br. 002/09 od 27.07.2009)

<sup>3</sup> U skladu sa Konvencijom, **diskriminacija po osnovu invalidnosti** znači svako pravljenje razlike, isključivanje ili ograničavanje po osnovu invalidnosti čiji cilj ili posljedica jeste ograničavanje ili poništavanje priznanja, uživanja ili spovođenja svih ljudskih prava i osnovnih sloboda u oblastima politike, ekonomije, socijalnih, kulturnih, građanskih prava i bilo kojoj drugoj oblasti.

- Osiguravanje da izborni postupak, izborna mjesta i materijali budu odgovarajući, pristupačni i lako razumljivi;
- Zaštitu prava građana sa invaliditetom na tajno glasanje na izborima i referendumima bez zastrašivanja, na mogućnost kandidovanja, efektivnog ostvarivanja mandata i vršenja svih javnih funkcija na svim nivoima vlasti, olakšavajući upotrebu asistivnih i novih tehnologija kada je to primjereno;
- Garantovanje izražavanja slobodne volje lica sa invaliditetom kao glasača i radi toga, kada je to potrebno, dopuštanje pružanja asistencije prilikom glasanja građanima sa invaliditetom na njihov zahtjev i od strane lica koje one odaberu;

b. Aktivno promovišu okruženje u kome će lica sa invaliditetom, bez diskriminacije i na osnovu jednakosti sa drugima, moći da ostvare puno i efektivno učešće u vođenju javnih poslova i podstiču učešće ovih lica u javnim poslovima, uključujući:

- Učešće u nevladinim organizacijama i udruženjima koje se bave političkim i javnim životom zemlje, i u aktivnostima i vođenju političkih partija;
- Osnivanje organizacija lica sa invaliditetom i priključivanje takvim organizacijama koje će predstavljati lica sa invaliditetom na međunarodnom, nacionalnim, regionalnim i lokalnim nivoima.

### **3. Zakon o zabrani diskriminacije**

Zakonom o zabrani diskriminacije<sup>4</sup> je data definicija diskriminacije<sup>5</sup> koja predstavlja nejednako postupanje prema licima i po osnovu invaliditeta. U dijelu koji se odnosi na diskriminaciju lica sa invaliditetom nije posebno tretirana dostupnost političkog i javnog života. Međutim, kao diskriminacija lica sa invaliditetom definisana je nedostupnost prilaza objektima i površinama u javnoj upotrebi licima smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom, odnosno onemogućavanje, ograničavanje ili otežavanje korišćenja navedenih objekata, na

<sup>4</sup> ("Službeni list Crne Gore", br. 046/10 od 06.08.2010, 040/11 od 08.08.2011, 018/14 od 11.04.2014, 042/17 od 30.06.2017)

<sup>5</sup> Diskriminacija je ovim zakonom definisana kao svako pravno ili faktičko pravljenje razlike ili nejednako postupanje, odnosno propuštanje postupanja prema jednom licu, odnosno grupi lica u odnosu na druga lica, kao i isključivanje, ograničavanje ili davanje prvenstva nekom licu u odnosu na druga lica, koje se zasniva na rasi, boji kože, nacionalnoj pripadnosti, društvenom ili etničkom porijeklu, vezi sa nekim manjinskim narodom ili manjinskom nacionalnom zajednicom, jeziku, vjeri ili uvjerenju, političkom ili drugom mišljenju, polu, promjeni pola, rodnom identitetu, seksualnoj orijentaciji i/ili interseksualnim karakteristikama, zdravstvenom stanju, invaliditetu, starosnoj dobi, imovnom stanju, bračnom ili porodičnom stanju, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji ili drugoj organizaciji, kao i drugim ličnim svojstvima.



način koji nije nesrazmjerni teret za pravno ili fizičko lice koje je dužno da to omogući. Takođe, diskriminacija lica sa invaliditetom postoji i u slučaju kad nijesu preduzete posebne mjere za otklanjanje ograničenja, odnosno nejednakog položaja u kojem se ta lica nalaze.

Pošto se pristupačnost objekata odnosi i na pristupačnost biračkih mjesta, ovim zakonom je regulisana zabrana ograničenja političkog i javnog života lica sa invaliditetom kroz fizičku nepristupačnost biračkih mjesta, odnosno objekata u kojima se biračka mjesta nalaze.

Za kršenje ovih odredbi je propisana prekršajna odgovornost, pa ukoliko neko onemogućiti, ograničiti ili otežati korišćenje prilaza objektima i površinama u javnoj upotrebi licima smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom, na način koji nije nesrazmjerni teret za pravno ili fizičko lice koje je dužno da to omogući može biti prekršajno kažnjen i to: pravno lice novčanom kaznom u iznosu od 10.000 eura do 20.000 eura, odgovorno lice u pravnom licu, državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne samouprave i organu lokalne uprave novčanom kaznom u iznosu od 1.500 eura do 2.000 eura, preduzetnik/ca novčanom kaznom u iznosu od 5.000 eura do 6.000 eura i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 150 eura do 2.000 eura.

#### **4. Zakon o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom**

Zakonom o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom<sup>6</sup> se kao diskriminacija po osnovu invaliditeta definiše svako pravno ili faktičko, neposredno ili posredno, namjerno ili nenamjerno pravljenje razlike ili nejednako postupanje, odnosno propuštanje postupanja prema jednom licu, odnosno grupi lica sa invaliditetom u odnosu na druga lica, kao i isključivanje, ograničavanje ili davanje prvenstva nekom licu u odnosu na lice sa invaliditetom, zbog kojeg se licu sa invaliditetom otežava ili negira priznavanje, uživanje ili ostvarivanje ljudskih prava i sloboda u **političkom**, obrazovnom, ekonomskom, socijalnom, kulturnom, sportskom, građanskom i drugim oblastima **javnog** i privatnog **života**.

U smislu ovog zakona, diskriminacija po osnovu invaliditeta u oblasti političkog i javnog života se precizira kao:

- uskraćivanje, ograničavanje ili otežavanje ostvarivanja prava na biračko pravo licu ili grupi lica sa invaliditetom u smislu propisa kojima se uređuje izbor odbornika i poslanika;
- uskraćivanje prava na samostalno glasanje ili glasanje uz pomoć asistenta licu ili grupi lica sa invaliditetom, na zahtjev i po izboru lica ili grupe lica sa invaliditetom;

---

<sup>6</sup> ("Službeni list Crne Gore", br. 035/15 od 07.07.2015, 044/15 od 07.08.2015)

- onemogućavanje, ograničavanje ili otežavanje pristupa, kretanja, boravka i rada u prostorijama političkih partija;
- uskraćivanje ili ograničavanje prava na kandidovanje, imenovanje i izbor na javnu funkciju licu sa invaliditetom ako se ta prava u istoj ili sličnoj situaciji ne uskraćuju ili ne ograničavaju drugim licima;
- nepreduzimanje i nesprovođenje propisa i mjera državnih organa<sup>7</sup> za stvaranje uslova za puno i efektivno učešće lica sa invaliditetom u vršenju javnih funkcija;
- odbijanje zahtjeva i utvrđivanje posebnih uslova za učlanjenje lica ili grupe lica sa invaliditetom u nevladine organizacije; i
- uskraćivanje ili ograničavanje prava licu sa invaliditetom da bira i bude biran u organe upravljanja javnih ustanova, nevladinih organizacija i drugih institucija, kao i da efikasno obavlja dužnosti i javne funkcije na svim nivoima vlasti uz pomoć tehnologija za pomoć licima sa invaliditetom.

Pored toga, na ostvarivanje biračkog prava utiče i **diskriminacija u pristupu objektima i površinama u javnoj upotrebi** koja predstavlja neobezbjeđivanje uslova za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad u objektima u javnoj upotrebi i u prostorima i površinama javne namjene licu ili grupi lica sa invaliditetom u skladu sa propisima kojima se propisuje uređenje prostora i izgradnja objekata.

## **5. Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata<sup>8</sup>**

U smislu građevinske i arhitektonske pristupačnosti biračkih mjesta primjenjuju se odredbe Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata i podzakonskih akata uz ovaj zakon. Kao jedan od ciljeva planiranja i izgradnje je propisano upravo stvaranje uslova za pristup, kretanje i boravak lica.

U skladu sa tim, jedan od osnovnih zahtjeva koji objekat mora da ispunjava u toku građenja i upotrebe, je da mora biti projektovan i izveden na način da ne predstavlja neprihvatljive rizike od nezgoda ili štete pri službi ili radu kao što su klizanje, padanje, sudar, opekotine, strujni udari, povrede od eksplozija i provalne krađe, a naročito tako da se vodi računa o pristupačnosti i upotrebi od strane lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom.

---

<sup>7</sup> Članom 5 stav 1 Zakona o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom je propisano da su državni organi, organi državne uprave, organi jedinica lokalne samouprave, javna preduzeća i druga pravna lica koja vrše javna ovlašćenja (u daljem tekstu: organi), kao i druga pravna i fizička lica, u okviru svojih nadležnosti i ovlašćenja, dužni da donose, odnosno uvode i sprovode propise i posebne mjere, koji su usmjereni na stvaranje uslova za ostvarivanje ravnopravnosti i zaštite lica sa invaliditetom, koja su po bilo kom osnovu u nejednakom položaju u odnosu na druga lica.

<sup>8</sup> ("Službeni list Crne Gore", br. 064/17 od 06.10.2017, 044/18 od 06.07.2018, 063/18 od 28.09.2018, 011/19 od 19.02.2019, 082/20 od 06.08.2020)

Izgradnja stambenih, stambeno-poslovnih objekata i poslovnih objekata vrši se na način kojim se licima smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom obezbjeđuje nesmetan pristup i kretanje u zajedničkim prostorijama.

### **5.1. Pravilnik o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom<sup>9</sup>**

Pravilnikom bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti<sup>10</sup> i lica sa invaliditetom<sup>11</sup> su propisani bliži uslovi kada se u objektu ostvari biračko pravo i oni se odnose na:

- a. Ulazni prostor.<sup>12</sup>
- b. Hodnike.<sup>13</sup>

---

<sup>9</sup> ("Službeni list Crne Gore", br. 048/13 od 14.10.2013, 044/15 od 07.08.2015)

<sup>10</sup> U smislu ovog Pravilnika, lice smanjene pokretljivosti je lice koje ima privremene ili trajne smetnje pri kretanju usljed invalidnosti, starosti, trudnoće ili drugih razloga.

<sup>11</sup> U smislu ovog Pravilnika, lice sa invaliditetom je lice koje ima dugoročna fizička, mentalna, intelektualna ili senzorna oštećenja koja u sadejstvu sa različitim barijerama mogu otežati puno i efektivno učešće ovih lica u društvu na osnovu jednakosti sa drugima.

<sup>12</sup> Ulazni prostor mora da ima:

- jednokrillna vrata širine korisnog prostora od najmanje 110/210 cm, ili dvokrillna vrata širine korisnog prostora od najmanje  $2 \times 90/210$  cm,
- vrata koja se otvaraju prema spolja ili klizno,
- pristupačnu kvaku u skladu sa članom 32 ovog pravilnika,
- prag vrata koji nije viši od 2 cm,
- strugač i otirač izveden od materijala koji ne uliježe, ugrađeni u nivou poda,
- u slučaju kada su glavna ulazna vrata kružna, uz njih i zaokretna ili klizna vrata širine korisnog prostora najmanje 90 cm,
- u slučaju kada su glavna ulazna vrata klizna svijetli otvor od najmanje 90/210 cm, a ispred vrata, u tom slučaju, obezbijeđen upotrebnii prostor veličine najmanje  $150 \times 150$  cm,
- oznaku smjera otvaranja vrata,
- u slučaju kada su ulazna vrata i pregradni zidovi ulaznog prostora izrađeni od staklenih ploča površine veće od 1,5 m<sup>2</sup>, bez prečki, uočljivu oznaku u rasponu visine od 90 do 160 cm,
- vjetrobran ili toplotni zastor dužine od 240 cm,
- kod usmjeravajućeg ulaza obezbijeđen i prolaz sa zaokretnom ogradom svijetle širine najmanje 90 cm,
- osvjetljenje nivoom osvjetljenja od 200 luxa,
- odgovarajuće električne instalacije,
- oznake pristupačnosti.

<sup>13</sup> Hodnici moraju da imaju:

- širinu najmanje 150 cm (ne odnosi se na izgrađene objekte u javnoj upotrebi).
- sve hodne površine, u istom nivou,
- hodne površine koje nijesu u istom nivou, međusobno povezane elementima pristupačnosti za savladavanje visinskih razlika u skladu sa ovim pravilnikom,
- vrata na hodnicima izvedena bez praga, svijetle širine korisnog prostora najmanje 90 cm,
- vrata sa pristupačnom kvakom u skladu sa članom 32 ovog pravilnika,
- ulazna vrata koja sa hodnika vode u druge prostore i prostorije, stanove i sl. izvedena sa pragom koji nije viši od 2 cm,
- ako su vrata i pregradni zidovi hodnika izrađene od staklenih ploča površine veće od 1,5 m<sup>2</sup>, bez prečki, uočljivu oznaku u rasponu visine od 90 do 160 cm,
- područje za kretanje osvjetljeno nivoom osvjetljenja od 100 luxa;

- c. Glasačku kabinu.<sup>14</sup>
- d. Parking mjesto.<sup>15</sup>

## 6. Zakon o kretanju lica sa invaliditetom uz pomoć psa pomagača<sup>16</sup>

Zakonom o kretanju lica sa invaliditetom uz pomoć psa pomagača uređuje se pravo lica sa invaliditetom da, između ostalog, sa psom pomagačem ima slobodan pristup i boravak na javnom mjestu i slobodan pristup i boravak u radnom prostoru. Pas pomagač je pas vodič, pas pomagač, odnosno terapijski pas koji je prošao posebnu obuku, što potvrđuje isprava izdata od institucije za obuku pasa vodiča, pasa pomagača, odnosno terapijskih pasa.

Takođe, lice sa invaliditetom sa psom pomagačem ima pravo na slobodan pristup i boravak na javnom mjestu, kao što su: službene prostorije, hoteli, restorani, banke, pošte, pozorišta, sportski objekti, tržnice, prodavnice, škole, fakulteti i sl.

- 
- na mjestima gdje se ogradama usmjerava kretanje, razmak između ograda od najmanje 90 cm,
  - svu instalacijsku i drugu opremu širu od 10 cm ugrađenu i/ili postavljenu u niše u zidu (protivpožarni aparati, vatrogasna crijeva i sl.),
  - odgovarajuće električne instalacije,
  - oznake pristupačnosti,
  - druge oznake na zidovima hodnika postavljaju se u rasponu visine od 120 do 160 cm.

<sup>14</sup> Glasačka kabina za lica koja koriste invalidska kolica mora da:

- ima gornju ploču izvedenu na visini od najviše 85 cm, a donja strana ploče na visini od najmanje 70 cm. Gornja ploča konzolno je oblikovana sa dubinom pristupa od najmanje 50 cm;
- ima obezbijeden slobodan prostor u kabini u radijusu od 150 cm;
- ima oznaku pristupačnosti koja je data na grafičkom prikazu broj 1 (slika 1.22) ovog pravilnika.
- bude izvedena najbliže ulazu u prostor i/ili prostoriju u kojoj se obavlja glasanje;

Glasačka kabina za lica oštećenog vida je uobičajene visine i mora:

- biti izvedena najbliže ulazu u prostor i/ili prostoriju u kojoj se obavlja glasanje;
- od ulaznih vrata objekta do glasačke kabine da bude postavljena taktilna crta vođenja širine najmanje 40 cm sa užljebljenjima u smjeru vođenja;
- imati oznaku pristupačnosti.

Ako se u objektu nalaze tri ili više glasačkih kabina istog tipa, jedna od njih mora ispunjavati uslove pristupačnosti za lica koja koriste invalidska kolica, a jedna za lica sa oštećenjem vida.

<sup>15</sup> Parking mjesto mora biti smješteno najbliže pristupačnom ulazu u objekat i mora da ima:

- parking mjesto za jedan automobil kad se nalazi u nizu parkirališnih mjesta, veličine 370 x 500 cm,
- parking mjesto za dva automobila koje se nalazi u nizu parkirališnih mjesta, veličine 590 x 500 cm sa međuprostorom širine 150 cm,
- izlaz sa parkirališnog mjesta na trotoar obezbijeden ukošenim ivičnjakom nagiba najviše 10%, širine najmanje 120 cm,
- površinu parkirališnog mjesta izrađenu od materijala koji ne otežava kretanje invalidskih kolica (šljunak, pijesak, zatravljena površina i sl.),
- oznaku pristupačnosti ili odgovarajući znak, odnosno oznaku u skladu sa posebnim propisom.

<sup>16</sup> ("Službeni list Crne Gore", br. 076/09 od 18.11.2009, 040/11 od 08.08.2011)

U skladu sa ovim zakonom ica sa invaliditetom mogu koristiti psa pomagača prilikom ostvarivanja svog biračkog prava i to kako prilikom pristupanja svom glasačkom mjestu tako i pristupa objektima koje koriste organi vlasti u koje bude izabran.

## **7. Zakon o izboru poslanika i odbornika<sup>17</sup>**

Ovim zakonom uređuju se: način i postupak izbora odbornika u skupštinu opštine, gradske opštine, Glavnog grada Podgorica i Prijestonice Cetinje (koji se biraju na osnovu slobodnog, opšteg, jednakog i neposrednog biračkog prava u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi<sup>18</sup> i poslanika u Skupštinu Crne Gore (koji se biraju na neposrednim izborima u skladu sa Ustavom Crne Gore) organizacija, sastav i nadležnost organa za sprovođenje izbora; utvrđivanje rezultata glasanja i raspodjela mandata; zaštita biračkog prava i druga pitanja od značaja za organizaciju i sprovođenje izbora.

Zakonom o izboru poslanika i odbornika je predviđeno da se obavještenje o izborima koje Ministarstvo javne uprave Crne Gore (kao ministarstvo nadležno za biračke spiskove<sup>19</sup>) dostavlja na adresu biračima najkasnije sedam dana prije izbora mora biti i u formatu dostupnom biraču s invaliditetom i sadržati: dan i vrijeme održavanja izbora, broj i adresu biračkog mjesta na kome se glasa i broj pod kojim je birač upisan u izvod iz biračkog spiska. Birač s invaliditetom mora zahtjev za obavještenje dostaviti Ministarstvo javne uprave Crne Gore najkasnije 15 dana prije dana održavanja izbora. U zahtjevu se navodi u kojem obliku je potrebno dostaviti obavještenje.

Birač koji, zbog nepristupačnosti biračkog mjesta, informacija i komunikacija (lice sa invaliditetom) ili nepismenosti (nepismeno lice) nije u mogućnosti da na biračkom mjestu lično glasa, ima pravo da to učini uz pomoć asistenta kojeg on sam odredi, a koji je dužan da listić popuni, odnosno glasanje obavi na način na koji mu birač naloži. Glasanje za ovog birača ne može obaviti član biračkog odbora, ni opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste.

---

<sup>17</sup> ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 004/98 od 18.02.1998, 005/98 od 25.02.1998, 017/98 od 20.05.1998, 014/00 od 17.03.2000, 018/00 od 31.03.2000, "Službeni list Savezne Republike Jugoslavije", br. 073/00 od 29.12.2000, 009/01 od 22.02.2001, 041/02 od 02.08.2002, 046/02 od 10.09.2002, 045/04 od 02.07.2004, 048/06 od 28.07.2006, 056/06 od 07.09.2006, "Službeni list Crne Gore", br. 046/11 od 16.09.2011, 014/14 od 22.03.2014, 047/14 od 07.11.2014, 012/16 od 23.02.2016, 060/17 od 30.09.2017, 010/18 od 16.02.2018, 109/20 od 10.11.2020).

<sup>18</sup> ("Službeni list Crne Gore", br. 002/18 od 10.01.2018, 034/19 od 21.06.2019, 038/20 od 25.04.2020, 050/22 od 09.05.2022)

<sup>19</sup> Uredba o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list Crne Gore", br. 049/22 od 06.05.2022, 052/22 od 13.05.2022, 056/22 od 27.05.2022).

Takođe, Nadležna izborna komisija je dužna da na svakom biračkom mjestu obezbijedi odgovarajući šablon<sup>20</sup> koji omogućava biraču sa oštećenjem vida da lično glasa.

Način glasanja uz pomoć asistenta i po šablonu se unosi u zapisnik.

Birač koji zbog starosti, invalidnosti, bolničkog ili kućnog liječenja nije u mogućnosti da glasa na biračkom mjestu na kojem je upisan u izvod iz biračkog spiska, a želi da glasa, podnosi biračkom odboru, na propisanom obrascu, zahtjev za glasanje putem pisma. Birač koji želi da glasa putem pisma dužan je da lično potpiše obrazac.

Zahtjev za glasanje putem pisma dostavlja se biračkom odboru na biračkom mjestu, najkasnije do 13 časova na dan glasanja.

Zahtjev za glasanje putem pisma biračkom odboru na biračkom mjestu može dostaviti samo lice koje svojim potpisom ovlasti podnosilac zahtjeva za glasanje putem pisma. Jedno lice ne može dostaviti biračkom odboru više od jednog zahtjeva za glasanje putem pisma, osim u slučaju da to čini za dva ili više birača koji glasaju putem pisma a žive u istom porodičnom domaćinstvu.

Ovlašćenje za dostavljanje biračkom odboru zahtjeva za glasanje putem pisma sastavni je dio obrasca.

Obrazac propisuje Državna izborna komisija.

Uz zahtjev za glasanje putem pisma i ovlašćenja za podnošenje zahtjeva biračkom odboru se dostavlja i lična karta ili pasoš birača koji želi da glasa putem pisma.

U skladu sa Zakonom o izboru poslanika i odbornika donijeta su sljedeća pravila:

### **7.1. Pravila o radu biračkih odbora<sup>21</sup>**

Pravilima o radu biračkih odbora propisano je da birač koji nije u mogućnosti da na biračkom mjestu lično glasa (zbog nepristupačnosti biračkog mjesta, lice sa invaliditetom, nepismeno lice), ima pravo da to učini uz pomoć asistenta kojeg on sam odredi, a koji je dužan da listić popuni, odnosno glasanje obavi na način na koji mu birač naloži.

Glasanje za ovog birača ne može obaviti član biračkog odbora ni opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste. Način glasanja unosi se u zapisnik o radu biračkog odbora.

---

<sup>20</sup> Šablon je komad krutog papira koji po dimenzijama odgovara glasačkom listiću i koji ima kružne otvore na mjestima gdje se nalaze brojevi kandidata odnosno izbornih lista. Birač sa oštećenim vidom glasa zaokruživanjem brojeva po šablonu (primjedba autora).

<sup>21</sup> ("Službeni list Crne Gore", br. 009/16 od 11.02.2016, 076/17 od 17.11.2017, 023/19 od 19.04.2019, 033/22 od 28.03.2022, 063/22 od 15.06.2022)

Nadležna izborna komisija je dužna da na svakom biračkom mjestu obezbijedi odgovarajući šablon koji omogućava biraču sa oštećenjem vida da lično glasa.

Birački odbor vodi računa da prilikom glasanja lica sa invaliditetom, koja su korisnici kolica, kutija za glasanje se postavi tako da njena visina omogućava ubacivanje glasačkog listića.<sup>22</sup>

## **7.2. Pravila o određivanju i uređenju biračkih mjesta i o mjerama kojima se obezbjeđuje tajnost glasanja<sup>23</sup>**

---

<sup>22</sup> Na sajtu Državne izborne komisije (DIK) je 20.03.2022. godine objavljeno saopštenje u vezi sa unaprijeđenjem ostvarenja biračkih prava lica sa invaliditetom koje glasi:

„Državna izborna komisija održala je sjednicu na kojoj je razmatrala inicijative Saveza slijepih i Udruženja mladih sa hendikepom u vezi obezbjeđenja samostalnosti i tajnosti glasanja osoba sa invaliditetom. Najznačajnije novine u izbornom procesu tiču se sljedećih pitanja:

1) Uбудuće će šablon za glasanje koji služi za lica sa oštećenim vidom biti sa metalnim prstenovima kako bi se obezbjedila tajnost glasanja. Do sada šablon, koji inače prati izgled glasačkog listića, nije imao prstenove već samo otvore, pa su postojale pritužbe da prilikom glasanja na šablonu ostaju tragovi hemijske olovke čime se narušava tajnost glasanja. Uvođenjem novog šablona sa metalnim prstenovima eliminiše se ugrožavanje tajnosti glasanja.

2) Kako bi svako lice oštećenog vida moglo da se upozna sa sadržajem glasačkog listića, na svakom biračkom mjestu ubuduće će se nalaziti dva glasačka listića na Brajevom pismu. Ona će biti dio izbornog materijala i biće informativnog karaktera. Iako svjesna činjenice da Brajevo pismo nije kodifikovano u crnogorskom pravnom sistemu, DIK je bila stava da je potrebno napraviti iskorak u cilju unapređenja prava osoba sa invaliditetom u ovom dijelu.

3) Kutija za glasanje ubuduće će biti postavljena na ravnu površinu od 40 cm kako bi lica niskog rasta i korisnici kolica mogli samostalno da stave glasački listić u glasačku kutiju. Do sada su članovi biračkog odbora spuštali glasačku kutiju kada glasa lice niskog rasta ili korisnik kolica, što je onemogućavalo da ovi birači samostalno glasaju. DIK je zaključila da biračko mjesto mora biti uređeno na način da svi članovi biračkog odbora imaju nesmetan pogled na glasačku kutiju.

4) Po pitanju uređenja biračkog mjesta, DIK će u skladu sa svojim nadležnostima izdati uputstvo opštinskim izbornim komisijama da ubuduće u unutrašnjosti biračkih mjesta budu postavljene tamno crvene etison trake koje će olakšati osobama oštećenog vida orijentisanje do stola gdje preuzimaju glasački listić i dalje do kabine za glasanje. DIK je svjesna činjenice da sva biračka mjesta ne mogu odmah biti pokrivena etison trakama ali je zaključila da je na svakim narednim izborima nužno da sve više biračkih mjesta bude uređeno na ovaj način.

Predsjednik Državne izborne komisije Nikola Mugoša izrazio je zadovoljstvo zbog donesenih zaključaka budući da Udruženje mladih sa hendikepom i Savez slijepih već godinama traže ispunjenje preporuka koje su sada usvojene na sjednici Državne izborne komisije.

Nikola Mugoša: “Uvedene novine veliki su iskorak u poboljšanju prava osoba sa invaliditetom u izbornom procesu, ali sam svjestan da je ovo tek početak. Postoji veliki prostor za dalje unapređenje položaja osoba sa invaliditetom i u tom dijelu svi moramo pokazati jedan drugačiji pristup. Pravo na samostalno i tajno glasanje nesporno su dio međunarodnih standarda u sprovođenju izbora u svakom demokratskom društvu. Državna izborna komisija pokazaće u narednom periodu jedan proaktivniji pristup ovom pitanju, te će organizovati sastanke sa opštinskim izbornim komisijama kako bi ih upoznala sa novinama, ali i skrenula pažnju da prilikom određivanja biračkih mjesta moraju pokazati dužnu pažnju kako bi ista bila dostupna osobama sa invaliditetom. Svjestan sam da smo daleko od krajnjeg cilja i da je ovo proces, ali kada bi svako u svom dijelu učinio napor, smatram da bi do rezultata mogli doći u doglednom periodu. Kako bi se određene stvari u vezi prava osoba sa invaliditetom promijenile, nužno je unaprijeđenje zakonskih rješenja. Međutim, sagledali smo i koje prepreke možemo da otklonimo sami bez izmjene zakona i u tom pravcu donijeli ove zaključke. Dugujem zahvalnost nevladinim organizacijama koje su ukazale na ove probleme i tako nam pomogle da unaprijedimo pravni okvir.“ (<https://dik.co.me/novine-u-izbornom-procesu-koje-se-odnose-na-osobe-sa-invaliditetom/>);

<sup>23</sup> ("Službeni list Crne Gore", br. 011/16 od 18.02.2016, 076/17 od 17.11.2017, 033/22 od 28.03.2022)

Ovi Pravilima je propisano da je prilikom određivanja biračkih mjesta opštinska izborna komisija dužna da vodi računa da biračka mjesta budu određena u objektima koji su prilagođeni osobama sa invaliditetom.

Radna površina na kojoj je postavljena kutija za glasanje je visine do 40 cm kako bi lica niskog rasta i korisnici kolica mogli samostalno da stave glasački listić u glasačku kutiju. Biračko mjesto mora biti uređeno na način da svi članovi biračkog odbora imaju nesmetan pogled na glasačku kutiju.

### **7.3. Pravila o glasanju putem pisma<sup>24</sup>**

Birač može glasati i van biračkog mjesta na kojem je upisan u izvod iz biračkog spiska, putem pisma, zbog:

- starosti,
- invalidnosti,
- bolničkog liječenja, odnosno kućnog liječenja, usljed teže bolesti i
- boravka u ustanovi za smještaj odraslih-invalidnih i starih lica.

Birač koji želi da glasa putem pisma, podnosi biračkom odboru zahtjev za glasanje putem pisma na PP obrascu, koji čini sastavni dio ovih Pravila, koji je dužan da lično potpiše obrazac.

Zahtjev za glasanje putem pisma, dostavlja se biračkom odboru na biračkom mjestu, na kojem je birač upisan u izvod iz biračkog spiska, od otvaranja biračkog mjesta do najkasnije 13 časova na dan glasanja.

Zahtjev za glasanje putem pisma biračkom odboru na biračkom mjestu može dostaviti samo lice koje svojim potpisom ovlasti podnosilac zahtjeva za glasanje putem pisma. Jedno lice ne može dostaviti biračkom odboru više od jednog zahtjeva za glasanje putem pisma, osim u slučaju da to čini za dva ili više birača koji glasaju putem pisma, a žive u istom porodičnom domaćinstvu.

Ovlašćenje za dostavljanje biračkom odboru zahtjeva za glasanje putem pisma sastavni je dio propisanog obrasca PP.

Opštinske izborne komisije i birački odbori dužni su biračima koji to traže, prije izbora, odnosno na dan izbora, učiniti dostupnim obrazac PP.

Po prijemu zahtjeva za glasanje putem pisma, birački odbor provjerava identitet lica - donosioca zahtjeva, utvrđuje da li je lice koje želi da glasa putem pisma upisano u štampani izvod iz biračkog spiska.

Birački odbor odlučuje o ispunjenosti uslova za glasanje putem pisma.

Ako birački odbor ne omogući nekom licu da glasa putem pisma, razloge za to dužan je unijeti u zapisnik o radu biračkog odbora.

---

<sup>24</sup> ("Službeni list Crne Gore", br. 009/16 od 11.02.2016, 076/17 od 17.11.2017, 088/20 od 25.08.2020, 063/22 od 15.06.2022)



Kada birački odbor odluči da su ispunjeni uslovi da birač koji je podnio zahtjev, glasa putem pisma, predsjednik biračkog odbora biometrijsku ličnu kartu ili pasoš podnosioca zahtjeva provlači kroz čitač elektronskog uređaja za identifikaciju birača, nakon čega odštampanu potvrdu-odrezak stavlja u poseban koverat. Predsjednik biračkog odbora predaće ličnu kartu ili pasoš donosiocu zahtjeva za glasanje putem pisma, koji je dužan da taj identifikacioni dokumenat, vrati bez odlaganja biraču-podnosiocu zahtjeva za glasanje putem pisma.

Za svakog birača za kojeg birački odbor utvrdi da su ispunjeni uslovi za glasanje putem pisma, izdvaja se i pakuje: koverat sa ovjerenim glasačkim listićem, poseban koverat sa odštampanim odreskom-potvrdom o elektronskoj identifikaciji, poseban koverat za kontrolni kupon.

Ukoliko se, zbog opravdanih objektivnih okolnosti, propisanih zakonom, na biračkom mjestu vrši vizuelna identifikacija birača, birački odbor, preko povjerenika, biraču dostavlja propisani materijal bez štampanog odreska-potvrde o elektronskoj identifikaciji birača.

Po isteku roka propisanog za prijem zahtjeva za glasanje putem pisma i nakon što utvrdi koji birači ispunjavaju uslove za glasanje na taj način, birački odbor određuje četiri povjerenika za glasanje putem pisma iz reda zamjenika članova biračkog odbora. Povjerenici ne mogu biti iz reda iste političke partije, odnosno koalicije, i po pravilu određuju se dva iz reda vladajuće većine i dva iz reda opozicije.

Birački odbor povjerenicima uručuje: prenosnu neprozirnu kutiju za glasanje putem pisma koju birački odbor, nakon provjere da li je ispravna i prazna, pečati; štampani izvod iz biračkog spiska; ovjerene glasačke listiće u službenoj koverti; koverat sa odštampanim potvrdama-odrescima o elektronskoj identifikaciji birača; zbirnu izbornu listu odnosno listu kandidata; posebne koverta za kontrolne kupone; aneks 4 obrasca PG 21; pribor za pečaćenje i pribor za pisanje.

Glasanje putem pisma mogu nadgledati akreditovani posmatrači izbora na biračkom mjestu.

Povjerenik vizuelno utvrđuje identitet birača-podnosioca zahtjeva za glasanje putem pisma, zaokružuje njegov redni broj u štampanom izvodu iz biračkog spiska, dodaje biraču glasački listić čiji prijem birač potvrđuje svojeručnim potpisom na izvodu iz biračkog spiska. Birač glasa, a zatim presavija popunjeni glasački listić, tako da se ne vidi kako je glasao, a da, pri tome ostane slobodan kontrolni kupon, koji će od glasačkog listića odvojiti povjerenik i staviti ga u poseban koverat za kontrolne kupone, nakon čega birač presavijeni glasački listić stavlja u prenosnu glasačku kutiju.

Birač koji nije u mogućnosti da lično glasa ima pravo da to učini uz pomoć lica kojeg on sam odredi, a koji je dužan da listić popuni, odnosno glasanje obavi na način na koji mu birač naloži.

Nakon što birač glasa, povjerenici se svojeručno i čitko potpisuju na poledini odštampanog odreska-potvrde. Potpisane štampane potvrde-odresci stavljaju se u koverat i čuvaju zajedno sa kontrolnim kuponom.

Ukoliko je zbog objektivnih okolnosti, propisanih zakonom, na biračkom mjestu vršena vizuelna identifikacija birača, te za glasanje putem pisma biraču nije dostavljen štampani odrezak-potvrda, povjerenici za glasanje putem pisma se čitko potpisuju na poledini kontrolnog kupona.

Birač koji glasa putem pisma, kao i poverenici koji provode postupak glasanja putem pisma imaju pravo da daju primjedbe na način glasanja i rad povjerenika koji se unose u obrazac PG 21, Aneks 4.

Nakon što sprovedu postupak glasanja putem pisma, povjerenici vraćaju izborni materijal biračkom odboru.

Ukoliko birač koji je podnio zahtjev za glasanje putem pisma odbije da glasa, povjerenici pakuju neupotrijebljeni glasački listić i štampani odrezak-potvrdu u koverat i nakon završetka postupka glasanja putem pisma vraćaju biračkom odboru sa ostalim materijalom.

Podatak da birač koji je podnio zahtjev za glasanje putem pisma nije glasao i razlozi za to unose se u zapisnik o radu povjerenika - obrazac PG 21, Aneks 4.

Povjerenici predaju biračkom odboru prenosnu glasačku kutiju sa glasačkim listićima; štampani izvod iz biračkog spiska; Aneks 4 Obrasca PG 21, a koverat sa kontrolnim kuponima i koverat sa odštampanim potvrdama-odrescima za elektronsku identifikaciju birača predaju članu biračkog odbora koji je zadužen za čuvanje kontrolnih kupona i potvrda-odrezaka.

Prenosnu glasačku kutiju birački odbor otvara nakon zatvaranja biračkog mjesta i utvrđuje broj glasačkih listića sadržanih u prenosnoj glasačkoj kutiji na način da ne povrijedi tajnost glasanja.

Nakon što utvrdi da je glasanje putem pisma izvršeno u skladu sa pravilima, birački odbor, glasačke listiće sadržane u prenosnoj glasačkoj kutiji za glasanje putem pisma, miješa sa glasačkim listićima koji su bili sadržani u glasačkoj kutiji na biračkom mjestu, i tek onda pristupa utvrđivanju rezultata glasanja na biračkom mjestu.

## **8. Zakon o političkim partijama<sup>25</sup> i Uredba o Vladi Crne Gore<sup>26</sup>**

---

<sup>25</sup> ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 021/04 od 31.03.2004, Službeni list Crne Gore", br. 073/10 od 10.12.2010, 040/11 od 08.08.2011, 059/11 od 14.12.2011);

<sup>26</sup> ("Službeni list CG", br. 80/08, 14/17 i 28/18);

Za razliku od ostvarenja aktivnog biračkog prava (da biraju) gdje su unutrašnji propisi Crne Gore u određenoj usvojili preporuke Konvencije, u jako maloj mjeri se u skladu sa preporukama Konvencije promoviše okruženje u kome će lica sa invaliditetom, bez diskriminacije i na osnovu jednakosti sa drugima, moći da ostvare puno i efektivno učešće u vođenju javnih poslova i podstiču učešće ovih lica u javnim poslovima.

Naime, Zakon o političkim partijama uopšte ne tretira angažman lica sa invaliditetom u radu političkih partija niti sadrži mjere za podsticanje tog učešća. U manjoj mjeri se Uredbom o Vladi Crne Gore, kroz obrazovanje Savjeta za prava lica sa invaliditetom kao radnog tijela Vlade, omogućilo veće učešće lica sa invaliditetom u javnom životu.

### **8.1. Odluka o obrazovanju savjeta za prava lica sa invaliditetom<sup>27</sup>**

Savjet ima predsjednika, dva potpredsjednika i 16 članova. Predsjednik Savjeta je potpredsjednik Vlade Crne Gore.

Jedan potpredsjednik Savjeta je ministar pravde, ljudskih i manjinskih prava, a drugi se bira iz reda članova Savjeta koji su predstavnici organizacija lica sa invaliditetom.

Članovi Savjeta su:

- ministar finansija i socijalnog staranja;
- ministar zdravlja;
- ministar unutrašnjih poslova;
- ministar javne uprave, digitalnog društva i medija;
- ministar prosvjete, nauke, kulture i sporta;
- ministar ekonomskog razvoja;
- ministar ekologije, prostornog planiranja i urbanizma;
- ministar kapitalnih investicija;
- sekretar Sekretarijata za zakonodavstvo;
- generalni direktor Direktorata za zaštitu i jednakost lica sa invaliditetom u Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava;
- direktor Zavoda za zapošljavanje Crne Gore;
- predsjednik Paraolimpijskog komiteta Crne Gore;
- pet članova koji su predstavnici organizacija lica sa invaliditetom kojima rukovode lica sa invaliditetom, odnosno čiji su članovi lica sa invaliditetom i/ili organizacije lica sa invaliditetom. Ovi članovi Savjeta se biraju u skladu sa propisom kojim se utvrđuju kriterijumi i postupak izbora predstavnika nevladinih organizacija u radne grupe i druga radna tijela koje obrazuju ministarstva i organi uprave.

---

<sup>27</sup> ("Službeni list Crne Gore", br. 138/21 od 29.12.2021)

Savjet ima sljedeće nadležnosti:

- prati izvršavanje preuzetih obaveza Crne Gore koje proizilaze iz Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima lica sa invaliditetom i drugih međunarodnih dokumenata koji se odnose na zaštitu prava lica sa invaliditetom;
- prati primjenu propisa koji se odnose na zaštitu prava lica sa invaliditetom i daje inicijative za njihove izmjene i usvajanje novih propisa;
- prati implementaciju strategija koje se odnose na ostvarivanje prava lica sa invaliditetom, zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti;
- podnosi Vladi inicijative, predloge, mišljenja i analize koje se odnose na ostvarivanje prava lica sa invaliditetom u Crnoj Gori;
- unapređuje međuresorni i multidisciplinarni pristup u promociji, prevenciji i zaštiti prava lica sa invaliditetom;
- unapređuje saradnju nevladinih organizacija, organa državne uprave, lokalne uprave i lokalne samouprave u procesu zaštite prava lica sa invaliditetom;
- upoznaje javnost sa pravima lica sa invaliditetom i obavještava o stanju prava lica sa invaliditetom u Crnoj Gori;
- razmatra i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava lica sa invaliditetom.

Predsjednik Savjeta može, po potrebi, pozivati na sjednice Savjeta stručnjake, predstavnike akademske zajednice, organa državne uprave, lokalne uprave i lokalne samouprave i predstavnike domaćih i međunarodnih organizacija i institucija koje se bave zaštitom prava lica sa invaliditetom, čiji predstavnici nijesu članovi Savjeta i zatražiti podatke, objašnjenja i izvještaje u vezi sa pitanjima koja se odnose na realizaciju zadataka iz člana 6 ove odluke.